

การพัฒนารูปแบบการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลหนองมะแซว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ

นางสาวขวัญฤติดา นิมนวล   รพ.สต.หนองมะแซว

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินผลรูปแบบการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลหนองมะแซว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ รวบรวมข้อมูลโดยการทำประชาคมในชุมชน และใช้กระบวนการ A-I-C จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ตัวแทนผู้นำชุมชนทั้ง 12 หมู่บ้าน โดยคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์คือ ดำรงตำแหน่งหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านละ 1 คน จำนวน 12 คน ตัวแทนประธาน อสม. หรือ ตัวแทน อสม. ของแต่ละหมู่บ้านทั้ง 12 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 1 คน จำนวน 12 คน ตัวแทนประชาชนในพื้นที่ตำบลหนองมะแซว เกณฑ์การคัดเลือกคือ เป็นหัวหน้าครอบครัวและพักอาศัยอยู่ในตำบลหนองมะแซว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ ไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 88 คน รวมทั้งสิ้น 112 คน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อรูปแบบการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลหนองมะแซว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ การวิเคราะห์ข้อมูลจากกระบวนการ A-I-C ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และข้อมูลการประเมินผลรูปแบบใช้สถิติพรรณนา และสถิติ paired t-test ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลหนองมะแซว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมของประชาชน การออกกฎเกณฑ์ของชุมชน การประชาสัมพันธ์ การสนับสนุนจากองค์กรภาคีเครือข่ายในชุมชน การสนับสนุนจากองค์กรภาคีเครือข่ายในชุมชน การประเมินผลการนำรูปแบบไปใช้พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ร้อยละ 95.1 การประเมินความรู้ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนไม่มีความแตกต่างทางนัยสำคัญ ส่วนการปฏิบัติก่อนและหลังใช้รูปแบบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

คำสำคัญ : กระบวนการ A-I-C, การพัฒนารูปแบบ, การมีส่วนร่วมของชุมชน,
การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก